

**Тести з дисципліни «Диференціальні рівняння»
для студентів II курсу
напряму підготовки 6.040302 «Інформатика»**

**Варіант 1
Задачі 1-го рівня.**

Вірна відповідь до кожної з задач 1–10 оцінюється 5 балами.

Задача 1. Загальним розв'язком диференціального рівняння $y' = 30x^5$ є:

- А) $y = 6x^5 + C$
- Б) $y = 5x^6 + C$
- В) $y = 180x^6 + C$
- Г) $y = 30x^6 + C$

Задача 2. Тип диференціального рівняння: $x^2y' - x = y$, $x \neq 0$ є таким:

- А) $P(x)dx = Q(y)dy$
- Б) $y' = f\left(\frac{y}{x}\right)$
- В) $y' + P(x)y = Q(x)y^m$, $m \neq 0; 1$
- Г) $y' + P(x)y = Q(x)$

Задача 3. Загальним розв'язком диференціального рівняння $xy(1+x^2)dy - (1+y^2)dx = 0$ є:

- А) $(1+x^2)(1+y^2) = Cx^2$
- Б) $(1+x^2) + (1+y^2) = Cx^2$
- В) $(1+x^2) - (1+y^2) = Cx^2$
- Г) $\frac{(1+x^2)}{(1+y^2)} = Cx^2$

Задача 4. Загальним розв'язком диференціального рівняння $(x^2 + xy + y^2)dx + x^2dy = 0$ є:

- А) $\ln x + \operatorname{arctg} \frac{y}{x} = C$
- Б) $\ln|x| - \operatorname{arctg} \frac{y}{x} = C$
- В) $\ln|x| + \operatorname{arctg} \frac{y}{x} = C$
- Г) $\ln x - \operatorname{arctg} \frac{y}{x} = C$

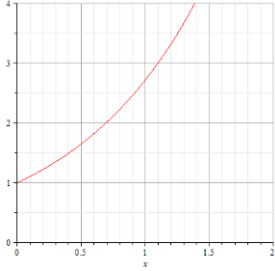
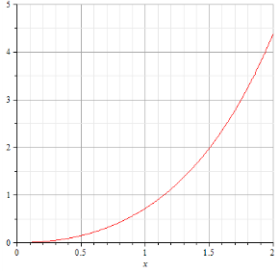
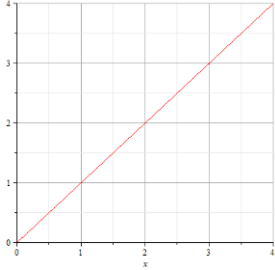
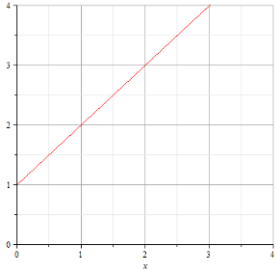
Задача 5. Однорідне лінійне диференціальне рівняння зі сталими коефіцієнтами, коренями характеристичного рівняння якого є числа $7 - 2i$ та $7 + 2i$, є таким:

- А) $y'' + 14y' + 53y = 0$
- Б) $y'' - 14y' - 53y = 0$
- В) $y'' + 14y' - 53y = 0$
- Г) $y'' - 14y' + 53y = 0$

Задача 6. Загальним розв'язком диференціального рівняння $y'' + y' - 2y = 0$ є:

- А) $y = C_1e^{-2x} + C_2e^x$
- Б) $y = C_1e^{2x} + C_2e^{-x}$
- В) $y = C_1e^{2x} + C_2xe^{-x}$
- Г) $y = C_1e^{-2x} + C_2xe^x$

Задача 7. Графік розв'язку диференціального рівняння $y'' = e^x$, що задовольняє умові $y(0) = 0$, $y'(0) = 0$, $y > 0$, $x > 0$, зображено на рисунку:

- А)
- Б)
- В)
- Г)

Задача 8. Частинний розв'язок диференціального рівняння $y'' - 4y = 4x$ такий:

- А) $y_c = C_1 e^{-2x} + C_2 e^{2x}$
- Б) $y_c = -x$
- В) $y_c = C_1 e^{-2x} + C_2 e^{2x} - x$
- Г) $y_c = -x + 1$

Задача 9. Множиною розв'язків диференціального рівняння $yy' = -2x$ є сімейство:

- А) прямих
- Б) еліпсів
- В) парабол
- Г) гіпербол

Задача 10. Серед наведених диференціальних рівнянь вказати всі, порядок яких можна понизити заміною $y' = z(x)$:

- А) $xy'' + xy'^2 + y' = 0$
- Б) $y'' = \frac{y'}{x} \ln \frac{y'}{x} + \frac{y'}{x}$
- В) $x^4 y''' + 2x^3 y'' = 1$
- Г) $y'' = 5y^2$

Задачі 2-го рівня.

Вірна відповідь до кожної з задач 11–15 оцінюється 10 балами.

Задача 11. Загальним розв'язком диференціального рівняння $y' + \frac{1}{x} \cdot y = xy^2$ є:

- А) $y = \frac{1}{x^2 \cdot (C + x)}$
- Б) $y = \frac{1}{x \cdot (C - x)}$
- В) $y = \frac{1}{x^2 \cdot (C - x)}$
- Г) $y = \frac{1}{x \cdot (C + x)}$

Задача 12. Загальним розв'язком диференціального рівняння $y = xy' + y'^2$ є:

- А) $\begin{cases} y = cx + c^2; \\ y = -\frac{x^2}{4}. \end{cases}$

- Б) $\begin{cases} y = cx + c^2; \\ y = \frac{x^2}{4}. \end{cases}$
- В) $\begin{cases} y = cx; \\ y = -\frac{x^2}{4}. \end{cases}$
- Г) $\begin{cases} y = cx; \\ y = \frac{x^2}{4}. \end{cases}$

Задача 13. Розв'язок задачі Коші $yy'' - y'^2 + y'^3 = 0$, $y(1) = 1$, $y'(1) = -1$ є таким:

- А) $-y + \ln y = -x$
- Б) $y = x$
- В) $y - \frac{1}{2} \ln y = x$
- Г) $y - 2 \ln y = x$

Задача 14. Загальним розв'язком диференціального рівняння $y'' + y' - 2y = e^x(\cos x - \sin x)$ є:

- А) $y = c_1 e^x + c_2 e^{-2x} x + e^x(2 \cos x - \sin x)$
- Б) $y = c_1 e^x + c_2 e^{-2x} + e^x(2 \cos x - \sin x)$
- В) $y = c_1 e^x + c_2 e^{-2x} + e^x(2 \cos x + \sin x)$
- Г) $y = c_1 e^x + c_2 e^{-2x} x + e^x(2 \cos x + \sin x)$

Задача 15. Загальним розв'язком системи диференціальних рівнянь

$$\begin{cases} \frac{dx}{dt} = ax + y \\ \frac{dy}{dt} = -x + ay \end{cases}$$

є:

- А) $\begin{cases} x = e^{at}(c_1 \cos t + c_2 \sin t) \\ y = e^{at}(c_1 \sin t - c_2 \cos t) \end{cases}$
- Б) $\begin{cases} x = e^{at}(c_1 \cos 2t + c_2 \sin 2t) \\ y = e^{at}(-c_1 \sin 2t - c_2 \cos 2t) \end{cases}$
- В) $\begin{cases} x = e^{at}(c_1 \cos t + c_2 \sin t) \\ y = e^{at}(-c_1 \sin t + c_2 \cos t) \end{cases}$

$$\Gamma) \begin{cases} x = e^{at}(c_1 \cos 2t + c_2 \sin 2t) \\ y = e^{at}(-c_1 \sin 2t + c_2 \cos 2t) \end{cases}$$

□

**Тести з дисципліни «Диференціальні рівняння»
для студентів II курсу
напряму підготовки 6.040302 «Інформатика»**

**Варіант 2
Задачі 1-го рівня.**

Вірна відповідь до кожної з задач 1–10 оцінюється 5 балами.

Задача 1. Загальним розв'язком диференціального рівняння $y' = 30x^4$ є:

- А) $y = 5x^6 + C$
- Б) $y = 6x^5 + C$
- В) $y = 180x^6 + C$
- Г) $y = 30x^6 + C$

Задача 2. Тип диференціального рівняння: $x^3 y' - 3xy^2 = y^3$ є таким:

- А) $P(x)dx = Q(y)dy$
- Б) $y' + P(x)y = Q(x)$
- В) $y' + P(x)y = Q(x)y^m, m \neq 0; 1$
- Г) $y' = f\left(\frac{y}{x}\right)$

Задача 3. Загальним розв'язком диференціального рівняння

$$x \frac{dy}{dx} = (1 + x^2)(1 + y^2) \text{ є:}$$

- А) $y = \operatorname{tg}\left(\frac{x^2}{2} + \ln x + C\right)$
- Б) $y = \operatorname{tg}(\operatorname{arctg} x + C)$
- В) $y = \operatorname{tg}\left(x + \frac{x^3}{3} + C\right)$
- Г) $y = \operatorname{tg}\left(\frac{x^2}{2} + \operatorname{tg} x + C\right)$

Задача 4. Загальним розв'язком диференціального рівняння

$$(x^2 + xy + y^2)dx + x^2 dy = 0 \text{ є:}$$

- А) $\ln x + \operatorname{arctg} \frac{y}{x} = C$
- Б) $\ln|x| - \operatorname{arctg} \frac{y}{x} = C$
- В) $\ln|x| + \operatorname{arctg} \frac{y}{x} = C$

Г) $\ln x - \operatorname{arctg} \frac{y}{x} = C$

Задача 5. Однорідне лінійне диференціальне рівняння зі сталими коефіцієнтами, коренями характеристичного рівняння якого є числа $4 - \sqrt{3}$ та $4 + \sqrt{3}$, є таким:

А) $y'' + 11y' + 4y = 0$

Б) $y'' + 4y' + 11y = 0$

В) $y'' - 7y' - 12y = 0$

Г) $y'' - 8y' + 13y = 0$

Задача 6. Загальним розв'язком диференціального рівняння $y'' - \frac{y'}{x} = 0$ є:

А) $y = c_1 \frac{x^2}{2} + c_2 x$

Б) $y = c_1 x^2 + c_2$

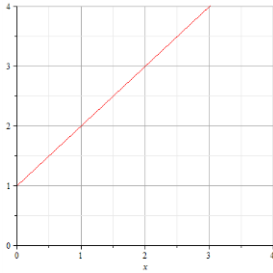
В) $y = c_1 \frac{x^2}{2} + c_2$

Г) $y = c_1 x^2 + c_2 x$

Задача 7. Графік розв'язку диференціального рівняння $y'' = x^{-3}$, що задовольняє умові $y(1) = 0$, $y'(1) = -\frac{1}{2}$, $y > 0$, $x > 0$, зображено на рисунку:

Г)

Задача 8. Частинний розв'язок диференціального рівняння $y'' - 2y' + y = 2x + 3$ такий:

А) $y_c = C_1 e^x + C_2 e^x x$

Б) $y_c = 2x + 7$

В) $y_c = C_1 e^x + C_2 e^x x + 2x + 7$

Г) $y_c = 2x + 3$

Задача 9. Із наведених систем не є задачею Коші такі:

А)
$$\begin{cases} y''' = x \\ y(1) = 1 \\ y'(1) = 11 \\ y''(1) = 111 \end{cases}$$

Б)
$$\begin{cases} y y'' = 1 \\ y(1) = 1 \\ y(2) = 11 \end{cases}$$

В)
$$\begin{cases} 4y' = y^2 + 4x^{-2} \\ y(e) = -e^{-1} \end{cases}$$

Г)
$$\begin{cases} 3y'' - 7y' + 5y = 3x \\ y(0) = 1 \end{cases}$$

Задача 10. Фундаментальній системі розв'язків $\{1, x, x^2\}$ відповідає диференціальне рівняння:

А) $y''' - 3y'' + y' - 2y = 0$

Б) $y''' = 0$

В) $y''' + 5y'' = 0$

Г) $y''' + y'' + y' = 0$

Задачі 2-го рівня.

Вірна відповідь до кожної з задач 11–15 оцінюється 10 балами.

Задача 11. Загальним розв'язком диференціального рівняння $(x + y) y' = 1$ є:

- А) $x = y - 1 + c \cdot e^y$
- Б) $x = -y - 1 + c \cdot e^y$
- В) $x = -y + 1 + c \cdot e^y$
- Г) $x = y + 1 + c \cdot e^y$

Задача 12. Загальним розв'язком диференціального рівняння $y' = \frac{5 - 2xy}{3y^2 + x^2}$ є:

- А) $x^2y - 5x + y^3 = c$
- Б) $x^2y - 5x + 3y^2 = c$
- В) $xy - 5x + y^3 = c$
- Г) $xy - 5x + 3y^2 = c$

Задача 13. Розв'язок задачі Коші $y'' - (y')^2 + y'(y-1) = 0$, $y(0) = 2$, $y'(0) = 2$ є таким:

- А) $y = -3x + 2e^x$
- Б) $y = x + 2$
- В) $y - \ln \frac{y}{2} = 2x + 2$
- Г) $y = 2e^x$

Задача 14. Загальним розв'язком диференціального рівняння $x^3 y''' + xy' - y = 0$ є:

- А) $y = e^x (c_1 + c_2 x + c_3 x^2)$
- Б) $y = x(c_1 + c_2 \ln x + c_3 \ln^2 x)$
- В) $y = x(c_1 + c_2 \ln x + c_3 \ln(2x))$
- Г) $y = e^{-x} (c_1 + c_2 x + c_3 x^2)$

Задача 15. Частинний розв'язок системи $\begin{cases} \dot{x}_1 = x_2 + e^t \\ \dot{x}_2 = -x_1 + te^t \end{cases}$ є таким:

- А) $\begin{pmatrix} \bar{x}_1(t) \\ \bar{x}_2(t) \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} te^t \\ (t+1)e^t \end{pmatrix}$
- Б) $\begin{pmatrix} \bar{x}_1(t) \\ \bar{x}_2(t) \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 2te^t \\ 2(t+1)e^t \end{pmatrix}$

$$\text{B)} \quad \begin{pmatrix} \bar{x}_1(t) \\ \bar{x}_2(t) \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \frac{1}{2}te^t \\ \frac{1}{2}(t+1)e^t \end{pmatrix}$$

$$\text{Г)} \quad \begin{pmatrix} \bar{x}_1(t) \\ \bar{x}_2(t) \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} te^t \\ \frac{1}{2}(t+1)e^t \end{pmatrix}$$

**Тести з дисципліни «Диференціальні рівняння»
для студентів II курсу
напряму підготовки 6.040203 «Фізика»**

Варіант 1

Задачі 1-го рівня.

Вірна відповідь до кожної з задач 1–10 оцінюється 5 балами.

Задача 1. Які з наведених нижче рівностей є диференціальними рівняннями в частинних похідних:

- А) $\cos^2(u_{xx} + u_{yy}) + \sin^2(u_{xx} + u_{yy}) = 1$
- Б) $xu_{x^2y}(x, y) + [u_x(x, y)]^{10} = f(x, y)$
- В) $yu_{x^2y^2}(x, y) - xu_{x^4}(x, y) = xuy(x, y)$
- Г) $[u_{x^3y^2}(x, y)]^3 - uy_x = 0$

Задача 2. Для диференціального рівняння $u_{xx} - 4u_{xy} + 4u_{yy} + u_y - u_x = 0$ справедливими є твердження:

- А) параболічний тип, $dy^2 - 4dxdy + 4dx^2 = 0$ – рівняння характеристик
- Б) гіперболічний тип, $dy^2 + 4dxdy + 4dx^2 = 0$ – рівняння характеристик
- В) еліптичний тип, $dy^2 - 4dxdy + 4dx^2 = 0$ – рівняння характеристик
- Г) параболічний тип, $dy^2 + 4dxdy + 4dx^2 = 0$ – рівняння характеристик

Задача 3. Диференціальне рівняння поперечних коливань мембрани є таким:

- А) $u_{tt} = a^2(u_{xx} + u_{yy}) + \frac{F(x, y, t)}{\rho}$
- Б) $\square u + \frac{F(x, y, t)}{a^2 \rho} = 0$
- В) $u_t = a^2(u_{xx} + u_{yy}) + \frac{F(x, y, t)}{\rho}$
- Г) $\Delta u + \frac{F(x, y, t)}{a^2 \rho} = 0$

Задача 4. Загальний розв'язок рівняння $u_{tt}(t, x) = a^2 u_{xx}(t, x)$ уперше отримав:

- А) Фур'є
- Б) Д'Аламбер
- В) Ейлер
- Г) Лаплас

Задача 5. Нетривіальні розв'язки задачі Штурма-Ліувілля $\begin{cases} X''(x) - \lambda \cdot X(x) = 0; \\ X(0) = X(l) = 0. \end{cases}$

є такими:

- А) $\lambda_n = \left(\frac{\pi n}{l}\right)^2, X_n(x) = C \cos\left(\left(\frac{\pi n}{l}\right)x\right), n = \pm 1, \pm 2, \dots$
- Б) $\lambda_n = \left(\frac{\pi n}{l}\right)^2, X_n(x) = C \cos \frac{\pi n}{l} x, n = \pm 1, \pm 2, \dots$
- В) $\lambda_n = -\left(\frac{\pi n}{l}\right)^2, X_n(x) = C \sin\left(\left(\frac{\pi n}{l}\right)x\right), n = \pm 1, \pm 2, \dots$
- Г) $\lambda_n = -\left(\frac{\pi n}{l}\right)^2, X_n(x) = C \sin \frac{\pi n}{l} x, n = \pm 1, \pm 2, \dots$

Задача 6. Оператор Лапласа в полярних координатах (r, φ) має вигляд:

- А) $\Delta = \frac{\partial^2}{\partial r^2} + \frac{\partial^2}{\partial \varphi^2}$
- Б) $\Delta = \frac{\partial^2}{\partial r^2} + \frac{1}{r} \frac{\partial}{\partial r} + \frac{1}{r^2} \frac{\partial^2}{\partial \varphi^2}$
- В) $\Delta = \frac{\partial^2}{\partial r^2} + \frac{\partial}{\partial r} + \frac{\partial^2}{\partial \varphi^2}$
- Г) $\Delta = \frac{\partial^2}{\partial r^2} + \frac{1}{r^2} \frac{\partial^2}{\partial \varphi^2}$

Задача 7. Які з властивостей властивостей власних значень і власних функцій задачі Штурма-Ліувілля $L(u) + \lambda \rho(x)u = 0, \begin{cases} R_0(u) = u(a) \cos \alpha + u'(a) \sin \alpha = 0 \\ R_1(u) = u(b) \cos \beta + u'(b) \sin \beta = 0 \end{cases}$ сформульовані правильно:

- А) довільну власну функцію $u(x)$ можна про нормувати $\int_a^b \rho(x)u^2(x)dx = 1$
- Б) власні функції $u_1(x)$ і $u_2(x)$, що відповідають різним власним значенням λ_1 і λ_2 , ортогональні з ваговою функцією $\rho(x)$
- В) будь-якому власному значенню відповідає лінійно незалежна власна функція
- Г) Комплексноспряженим власним значенням відповідають

Задача 8. Якщо функція $\varphi(x)$ неперервна і обмежена на проміжку $(-\infty, +\infty)$, то єдиний в класі неперервних і обмежених в $\Omega = \{(t, x) \mid 0 < t < +\infty, -\infty < x < +\infty\}$

функцій розв'язок задачі Коші $u_t(t, x) = a^2 u_{xx}(t, x)$, $u(0, x) = \varphi(x)$, $-\infty < x < +\infty$ задається формулою:

- А) Д'Аламбера $u(t, x) = \frac{\phi(x - at) + \phi(x + at)}{2} + \frac{1}{2a} \int_{x-at}^{x+at} \psi(z) dz$
- Б) Пуассона $u(t, x) = \int_{-\infty}^{+\infty} \varphi(\xi) \frac{1}{2a\sqrt{\pi t}} e^{-\frac{(\xi-x)^2}{4a^2 t}} d\xi$
- В) Рімана $u(t, x) = 0,5 \left[(uv)_Q + (uv)_P + \int_{\cup PQ} K d\xi + H d\eta \right] - \iint_B v f(\eta, \xi) d\eta d\xi$
- Г) Ліувілля $W[X_1(s), X_2(s)] = W_0 e^{-\int \frac{p'(s)}{p(s)} ds}$

Задача 9. Задача

$$\begin{cases} \rho^2 u_{\rho\rho} + \rho u_{\rho} + u_{\varphi\varphi} = 0, & 0 \leq \rho \leq R, \\ u(R, \varphi) = f(\varphi), & 0 \leq \varphi \leq 2\pi, \end{cases}$$

називається _____ задачею Діріхле:

- А) зовнішньою
- Б) внутрішньою
- В) поверхневою
- Г) простою

Задача 10. Метод розділення змінних вживається у таких випадках:

- А) Рівняння лінійне й неоднорідне (обов'язково зі сталими коефіцієнтами)
- Б) Рівняння лінійне й однорідне (не обов'язково зі сталими коефіцієнтами)
- В) Граничні умови лінійні однорідні
- Г) Граничні умови лінійні однорідні або неоднорідні

Задачі 2-го рівня.

Вірна відповідь до кожної з задач 11–15 оцінюється 10 балами.

Задача 11. Канонічний вигляд ДРЧП $u_{xx} - u_{yy} + u(x, y) = 0$, $y < 0$ такий:

- А) $U_{\alpha\alpha} + 2U_{\beta\beta} - U_{\beta} + U = 0.$
- Б) $U_{\alpha\alpha} + U_{\beta\beta} - \frac{1}{\beta} U_{\beta} + U = 0.$
- В) $U_{\alpha\alpha} + U_{\beta\beta} - \beta U_{\beta} + U = 0.$
- Г) $U_{\alpha\alpha} + 2U_{\beta\beta} - \beta^2 U_{\beta} + U = 0.$

Задача 12. Розв'язок задачі Коші $u_{tt} - 12u_{tx} + 36u_{xx} = 0$, $\begin{cases} u(x,0) = 0 \\ u'_t(x,0) = 4x^2 \end{cases}$:

- А) $u(x,t) = 4x^2t + 18xt^2 + 24t^3$
- Б) $u(x,t) = 4x^2t + 48xt^2 + 144t^3$
- В) $u(x,t) = 4x^2t + 8xt^2 + 14t^3$
- Г) $u(x,t) = 4x^2t + 28xt^2 + 44t^3$

Задача 13. Розв'язок ДРЧП $x^2u_{xx} - 2xyu_{xy} - 3y^2u_{yy} = 0 (xy \neq 0)$, який задовольняє початкові умови $u(x,1) = \phi(x)$, $u_y(x,1) = \psi(x)$ наступний:

- А) $u(x,y) = \phi(xy^{2/3}) - \frac{3}{16}(x^3y)^{1/4} \int_{xy^{1/3}}^{xy^{-1}} z^{-7/4} [\phi(z) - 4\psi(z)] dz.$
- Б) $u(x,y) = \phi(xy^{1/3}) + \frac{3}{16}(x^3y)^{1/4} \int_{xy^{1/3}}^{xy^{-1}} z^{-7/4} [\phi(z) - 4\psi(z)] dz.$
- В) $u(x,y) = y\phi(xy^{-1}) + \frac{3}{16}(x^3y)^{1/4} \int_{xy^{1/3}}^{xy^{-1}} z^{-7/4} [\phi(z) - 4\psi(z)] dz.$
- Г) $u(x,y) = \frac{3}{4}\phi(xy^{1/3}) + \frac{1}{4}y\phi(xy^{-1}) + \frac{3}{16}(x^3y)^{1/4} \int_{xy^{1/3}}^{xy^{-1}} z^{-7/4} [\phi(z) - 4\psi(z)] dz.$

Задача 14. У результаті представлення за допомогою функції Гріна розв'язку крайової задачі $(x^2 + 1)y'' - 2xy' + 2y = f(x)$, $y(0) = y(1) = 0$, отримали:

- А) $y = \int_0^1 Y(x,s) f(s) ds = x^2 \int_0^x \frac{sf(s) ds}{(s^2 + 1)^2} + x \int_x^1 \frac{(s^2 - 1)f(s)}{(s^2 + 1)^2} ds.$
- Б) $y = \int_0^1 Y(x,s) f(s) ds = (x^2 - 1) \int_0^1 \frac{sf(s) ds}{(s^2 + 1)^2} + x \int_0^1 \frac{(s^2 - 1)f(s)}{(s^2 + 1)^2} ds.$
- В) $y = \int_0^1 Y(x,s) f(s) ds = (x^2 - 1) \int_0^x \frac{sf(s) ds}{(s^2 + 1)^2} + x \int_x^1 \frac{(s^2 - 1)f(s)}{(s^2 + 1)^2} ds.$

$$\Gamma) \quad y = \int_0^1 Y(x, s) f(s) ds = x^2 \int_0^1 \frac{sf(s) ds}{(s^2 + 1)^2} + x \int_0^1 \frac{(s^2 - 1)f(s)}{(s^2 + 1)^2} ds. \quad \square$$

Задача 15. Функція, що визначає розподіл температури усередині стрижня довжини 5, на кінцях якого підтримується нульова температура, а початкова температура стрижня задана функцією $\varphi(x) = x$ (коефіцієнт a уважати рівним 2) є такою:

$$\text{A)} \quad u(t, x) = \frac{10}{\pi} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n} \cdot e^{-\frac{4\pi^2 n^2}{25}t} \cdot \sin \frac{\pi n x}{5} \quad \square$$

$$\text{Б)} \quad u(t, x) = \frac{10}{\pi} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n+1}}{n} \cdot e^{-\frac{4\pi^2 n^2}{25}t} \cdot \sin \frac{\pi n x}{5} \quad \checkmark$$

$$\text{В)} \quad u(t, x) = \frac{1}{\pi} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n+1}}{n} \cdot e^{-\frac{4\pi^2 n^2}{25}t} \cdot \sin \frac{\pi n x}{5} \quad \square$$

$$\text{Г)} \quad u(t, x) = \frac{1}{\pi} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n} \cdot e^{-\frac{4\pi^2 n^2}{25}t} \cdot \sin \frac{\pi n x}{5} \quad \square$$

**Тести з дисципліни «Системи та методи прийняття рішень»
для студентів III курсу
напряму підготовки 6.040302 «Інформатика»**

**Варіант 1
Задачі 1-го рівня.**

Вірна відповідь до кожної з задач 1–10 оцінюється 5 балами.

Задача 1. Варіанти дій прийнято називати:

- А) випадками
- Б) альтернативами
- В) подіями
- Г) фактами

Задача 2. Альтернативи належать до множини _____, якщо кожна з них переважає будь-яку іншу за одним із критеріїв:

- А) Рассела
- Б) Ерроу
- В) Мандельброта
- Г) Еджворта-Парето

Задача 3. _____ називається гра з двома результатами: результатом x , який має ймовірність p , і результатом y , який має ймовірність q :

- А) Лотереєю
- Б) Парадоксом
- В) Рольовою
- Г) Логічною

Задача 4. Аксиоми раціональної поведінки сформулював:

- А) Гільберт
- Б) Ерроу
- В) Пуанкаре
- Г) Клейн

Задача 5. Принцип послідовного зменшення невизначеності полягає _____

- А) в формуванні єдиного оптимального рішення на основі множини ефективних рішень
- Б) в розширенні множини допустимих рішень
- В) в поетапному розширенні множини альтернативних рішень
- Г) в послідовному звуженні множини рішень

Задача 6. Кожному виду стратегії ставиться у відповідність _____.

- А) техніка для визначення єдиного оптимального рішення з множини ефективних рішень
- Б) сукупність критеріїв вибору оптимального рішення
- В) кількість ефективних рішень
- Г) множина коефіцієнтів важливості

Задача 7. Критерій песимізму, виходячи з правила $Y^* \leftarrow \max_i \min_j f_{ij}$, називають _____.

- А) максмальним критерієм
- Б) максмінним критерієм
- В) мінімакским критерієм
- Г) мінімальним критерієм

Задача 8. Принцип, що відображає індивідуальну раціональність: нікому із членів групової ОПР окремо не вигідно змінювати рішення, оскільки не існує кращого, називається принципом:

- А) Карно
- Б) Курно
- В) Бруно
- Г) Пеано

Задача 9. При наявності зв'язаних рангів коефіцієнт конкордації обчислюється за формулою:

- А) $W = \frac{12}{d(m^3 - m)} S$
- Б) $W = \frac{12}{d(m^3 - m) \sum_{s=1}^d r_s^2}$
- В) $W = \frac{D}{D_{\max}}$
- Г) $W = \frac{12}{d^2(m^3 - m)}$

Задача 10. Достовірність оцінок експерта кількісно оцінюють за формулою _____, де N_i – число випадків, коли i -й експерт дав рішення, яке підтвердилось практикою, N – загальне число випадків участі i -го експерта у вирішенні проблеми.

- A) ~~$D_i = \frac{N_i}{N} (i=1,2,\dots,m)$~~
- Б) $D_i = \frac{N_i}{N-1} (i=1,2,\dots,m)$
- В) $D_i = \frac{N_i}{mN} (i=1,2,\dots,m)$
- Г) $D_i = \frac{mN_i}{N} (i=1,2,\dots,m)$

Задачі 2-го рівня.

Вірна відповідь до кожної з задач 11–15 оцінюється 10 балами.

Задача 11. Визначити оптимальне за критерієм оптимізму рішення за результатами оцінки переваг у рангах, яка здійснена ОПР. Результати ранжування трьох рішень для трьох ситуацій S_1, S_2, S_3 наведені в таблиці.

	S_1	S_2	S_3	β_i
Y_1	1	2	1	2
Y_2	2	1	3	3
Y_3	3	3	2	3

- A) $Y^* = Y_2$
- Б) $Y^* = Y_1$
- В) $Y^* = Y_3$
- Г) Оптимального рішення немає

Задача 12. Визначити оптимальне за критерієм середнього виграшу рішення Y^* із множини трьох допустимих рішень Y_1, Y_2, Y_3 для випадку чотирьох ситуацій S_1, S_2, S_3, S_4 . ОПР визначила переваги для кожної ситуації у кількісній шкалі, які наведені в таблиці.

	S_1	S_2	S_3	S_4	β_i
Y_1	1	4	5	9	5.2
Y_2	3	8	4	3	4.5
Y_3	4	6	6	2	5.0
P_j	0.1	0.2	0.5	0.2	

- A) $Y^* = Y_2$
- Б) Оптимального рішення немає
- В) $Y^* = Y_3$

Г) $Y^* = Y_1$

Задача 13. Результати ранжування шести об'єктів ($O_1, O_2, \dots, O_6$) п'ятьма експертами ($E_1, E_2, \dots, E_5$) зображені в таблиці.

	E_1	E_2	E_3	E_4	E_5
O_1	1	2	1,5	1	2
O_2	2,5	2	1,5	2,5	1
O_3	2,5	2	3	2,5	3
O_4	4	5	4,5	4,5	4
O_5	5	4	4,5	4,5	5,5
O_6	6	6	6	5	5,5

Обчислити коефіцієнт конкордації та оцінку його значимості.

А) 1

Б) 0,874

В) 1,874

Г) 2

Задача 14. Три експерти E_i ($i=1,2,3; d=3$) оцінили значення двох заходів M_i ($i=1,2; m=2$) для рішення однієї проблеми ($l=1$) і дали нормовані оцінки $x_{1s} + x_{2s} = 1$ заходів (див. табл.)

	E_1	E_2	E_3
M_1	0,3	0,5	0,2
M_2	0,7	0,5	0,8

Провести обчислення групових оцінок заходів експертів другого наближення.

А) $x^2 = (0,524; 0,876)$

Б) $x^2 = (0,024; 0,376)$

В) $x^2 = (0,324; 0,676)$

Г) $x^2 = (0,524; 0,976)$

Задача 15. В результаті проведення ранжування чотирьох об'єктів п'ятьма експертами одержано впорядкування об'єктів, представлене в таблиці

	O_1	O_2	O_3	O_4
E_1	2	1	4	3
E_2	3	2	4	1
E_3	1	2	3	4
E_4	3	1	2	4
E_5	1	2	4	3

Побудувати узагальнену матрицю парних порівнянь експертів.

	O_1	O_2	O_3	O_4	
	O_1	1	0	1	1
A)	O_2	1	1	1	1
	O_3	0	0	1	0
	O_4	0	0	1	1
	O_1	O_2	O_3	O_4	
	O_1	1	0	1	1
B)	O_2	1	1	1	1
	O_3	1	1	1	1
	O_4	0	0	1	1
	O_1	O_2	O_3	O_4	
	O_1	1	0	1	1
B)	O_2	1	1	0	1
	O_3	0	0	1	0
	O_4	0	1	0	1
	O_1	O_2	O_3	O_4	
	O_1	1	0	0	1
Γ)	O_2	1	1	1	0
	O_3	0	1	0	0
	O_4	0	1	1	0

**Тести з дисципліни «Системи та методи прийняття рішень»
для студентів III курсу
напряму підготовки 6.040302 «Інформатика»**

**Варіант 2
Задачі 1-го рівня.**

Вірна відповідь до кожної з задач 1–10 оцінюється 5 балами.

Задача 1. Моделі технології прийняття рішення є такими:

- А) інтуїтивна
- Б) раціональна
- В) рефлексорна
- Г) оптимальна

Задача 2. До методів індивідуального творчого пошуку належать:

- А) метод фокальних об'єктів, метод морфологічного аналізу, метод аналогії
- Б) “мозковий штурм”, конференція ідей
- В) метод контрольних запитань, метод фокальних об'єктів, метод морфологічного аналізу
- Г) метод аналогії, метод інверсії, метод ідеалізації

Задача 3. Альтернатива А називається _____ по відношенню до альтернативи В, якщо з усіх критеріїв оцінки альтернативи А не гірші, ніж альтернативи В:

- А) домінуючою
- Б) пріоритетною
- В) основною
- Г) головною

Задача 4. Задача прийняття рішень називається _____, якщо вона характеризується виключно одним критерієм K і всім альтернативам A_i приписані конкретні числові оцінки відповідно до значень указанного критерію.

- А) плоскою
- Б) тривіальною
- В) простою
- Г) адекватною

Задача 5. Правило вибору рішення, яке відповідає критерію оптимізму, має вигляд:

- А) $Y^* \Leftarrow \min_i \min_j f_{ij}$
- Б) $\beta_i = [h \min_j f_{ij} + (1 - h) \max_j f_{ij}]$

- В) $Y^* \leftarrow \max_i \min_j f_{ij}$
- Г) $Y^* \leftarrow \max_i \max_j f_{ij}$

Задача 6. Критерій песимізму називають критерієм:

- А) Пірсона
- Б) Гурвіца
- В) Ст'юдента
- Г) Вілкоксона

Задача 7. Принцип, в ролі групової переваги якого приймається перевага однієї особи групи, називається принципом:

- А) монарха
- Б) диктатора
- В) імператора
- Г) лідера

Задача 8. Нехай множина коаліцій складається з однієї коаліції, тобто всі члени групової ОПР утворюють єдине ціле. V-оптимальне рішення у цьому випадку відповідає принципу _____. Всім членам групи зразу не вигідно змінювати оптимальне рішення, оскільки не існує кращого.:

- А) Еджворта
- Б) Парето
- В) Курно
- Г) Максвела

Задача 9. Ступінь кваліфікації експерта в певній галузі знань називають:

- А) професійністю
- Б) компетентністю
- В) креативністю
- Г) талановитістю

Задача 10. Вклад кожного експерта у достовірність оцінок усієї групи визначається за формулою _____, де m – число експертів у групі.

- А) $D_i^* = \frac{D_i}{\frac{1}{m} \sum_{i=1}^m D_i}$ ($i = 1, 2, \dots, m$)

- Б) $D_i^* = \frac{D_i}{m \sum_{i=1}^m D_i} (i=1,2,\dots,m)$
- В) $D_i^* = \frac{\frac{1}{m} D_i}{\sum_{i=1}^m D_i} (i=1,2,\dots,m)$
- Г) $D_i^* = \frac{m D_i}{\sum_{i=1}^m D_i} (i=1,2,\dots,m)$

Задачі 2-го рівня.

Вірна відповідь до кожної з задач 11–15 оцінюється 10 балами.

Задача 11. Визначити оптимальне за критерієм песимізму рішення за результатами оцінки переваг у рангах, яка здійснена ОПР. Результати ранжування трьох рішень для трьох ситуацій S_1, S_2, S_3 наведені в таблиці.

	S_1	S_2	S_3	β_i
Y_1	1	2	1	2
Y_2	2	1	3	3
Y_3	3	3	2	3

- А) $Y^* = Y_2$
- Б) $Y^* = Y_1$
- В) $Y^* = Y_3$
- Г) Оптимального рішення немає

Задача 12. Визначити оптимальне за критерієм середнього виграшу рішення з множини трьох допустимих рішень Y_1, Y_2, Y_3 для трьох ситуацій S_1, S_2, S_3 , ймовірності появи яких P_1, P_2, P_3 відомі. ОПР визначила переваги рішень для кожної ситуації в порядковій шкалі. В таблиці наведені значення функції переваг у рангах і ймовірності ситуацій.

	S_1	S_2	S_3
Y_1	1	2	1
Y_2	2	1	3
Y_3	3	3	2
P_j	0.5	0.3	0.2

- А) $Y^* = Y_3$
- Б) Оптимального рішення немає
- В) $Y^* = Y_2$
- Г) $Y^* = Y_1$

Задача 13. Результати ранжування шести об'єктів ($O_1, O_2, \dots, O_6$) п'ятьма експертами ($E_1, E_2, \dots, E_5$) зображені в таблиці.

	E_1	E_2	E_3	E_4	E_5
O_1	1	2	1,5	1	2
O_2	2,5	2	1,5	2,5	1
O_3	2,5	2	3	2,5	3
O_4	4	5	4,5	4,5	4
O_5	5	4	4,5	4,5	5,5
O_6	6	6	6	5	5,5

Оцінити значимість коефіцієнта конкордації.

- А) 20,2
- Б) 21,8
- В) 26,8
- Г) 29,3

Задача 14. Три експерти E_i ($i=1,2,3; d=3$) оцінили значення двох заходів M_i ($i=1,2; m=2$) для рішення однієї проблеми ($l=1$) і дали нормовані оцінки $x_{1s} + x_{2s} = 1$ заходів (див. табл.)

	E_1	E_2	E_3
M_1	0,3	0,5	0,2
M_2	0,7	0,5	0,8

У результаті проведеного обчислення коефіцієнтів компетентності експертів третього наближення, одержано:

- А) $k^3 = (0,111; 0,134; 0,361)$
- Б) $k^3 = (0,211; 0,342; 0,361)$
- В) $k^3 = (0,341; 0,298; 0,361)$
- Г) $k^3 = (0,121; 0,275; 0,361)$

Задача 15. У результаті проведення ранжування чотирьох об'єктів п'ятьма експертами одержано впорядкування об'єктів, представлене в таблиці:

	O_1	O_2	O_3	O_4
E_1	2	1	4	3
E_2	3	2	4	1
E_3	1	2	3	4
E_4	3	1	2	4
E_5	1	2	4	3

У результаті проведеного узагальненого впорядкування об'єктів, отримано:

- А) $O_2 \succ O_1 \succ O_3 \succ O_4$
- Б) $O_3 \succ O_1 \succ O_2 \succ O_4$
- В) $O_1 \succ O_2 \succ O_4 \succ O_3$
- Г) $O_4 \succ O_2 \succ O_3 \succ O_1$

